

Raadsvergadering
d.d. 19-12-2019

Aan de Raad

No. 10

Wissenkerke, 14-11-2019

Onderwerp:
Begrotingswijziging 2019 en 2020
Veilig Thuis

Voorstel/alternatieven

Voorgesteld wordt om naar aanleiding van het voorgenomen besluit van het AB van de GGD op 11 oktober jl. om in te stemmen met een begrotingswijziging 2019 en 2020 voor Veilig Thuis.

1. *Begrotingswijziging 2019 – bestemmingsreserve Veilig Thuis*
De bestemmingsreserve van Veilig Thuis zijnde € 124.000,- beschikbaar te stellen voor het oplossen van achterstanden en te anticiperen op de verhoogde instroom. Eerder heeft het AB besloten om vooruitlopend op besluitvorming deze reserve reeds in te zetten.
2. *Begrotingswijziging 2020*
Op basis van de in bijgevoegde notitie genoemde uitgangspunten en bezuinigingsmaatregelen voor 2020 een bedrag van € 681.385,- extra beschikbaar te stellen; de formatie wordt structureel geworven. De GGD draagt vanuit de reserves van GGD Zeeland incidenteel € 256.000,- bij ter compensatie van (een deel van) het eerdergenoemde bedrag. Dit betekent voor de Zeeuwse gemeenten een extra bijdrage van € 425.385,- en specifiek voor Noord-Beveland een extra bijdrage van € 9.467,-.
3. Er wordt in opdracht van de gemeentes een brede werkgroep ingesteld met als opdracht om medio 2020 een plan van aanpak op te leveren met structurele verbeteringen over de gehele keten heen. Hierin worden de lopende initiatieven, zoals project 'Vaart in veiligheid' en de pilot 'Preventieve jeugdbescherming' integraal

meegenomen. Veilig Thuis wordt bij de totstandkoming van dit plan van aanpak actief betrokken.

4. Er wordt een actieve lobby opgezet naar het Rijk. De gemeentes ondernemen tevens actie richting VNG, om de urgentie te benadrukken met VWS tot afspraken te komen over financiering van tekorten. VWS heeft al mondelinge toezeggingen gedaan. Indien de financiering vanuit VWS niet toereikend is, dan zal in overleg met VWS heroverweging van de uitvoering van de wettelijke taak plaatsvinden. Voorgesteld wordt om dit in de risicoparafen van de GGD en de gemeenten op te nemen.
5. De begrotingswijziging 2019 en 2020 ter vaststelling voor te leggen in de AB-vergadering van de GGD op 20 december 2019.

Inhoud aanvraag/aanleiding ambtshalve besluit

De uitvoering van taken van Veilig Thuis is als gemeentelijke taak vastgelegd in de Wmo. De Zeeuwse gemeentes hebben in 2014 besloten de uitvoering van Veilig Thuis in Zeeland neer te leggen bij de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zeeland. De verantwoordelijkheid voor adequate financiering is een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeentes en de centrumgemeente. Een deel van de middelen wordt beschikbaar gesteld vanuit de Decentralisatie uitkering Vrouwenopvang (DuVo) die gemeente Vlissingen ontvangt voor de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Daarnaast wordt Veilig Thuis gefinancierd vanuit alle Zeeuwse gemeentes middels het Macro budget Jeugd op basis van het aantal jongeren.

Met ingang van 1 januari 2019 is de nieuwe meldcode ingevoerd die is bedoeld om kindermishandeling en huiselijk geweld in Nederland terug te dringen. Het is de bedoeling dat er meer en eerder wordt gemeld. Door de aanscherping van de Wet meldcode heeft Veilig Thuis een radarfunctie gekregen. Ernstige signalen komen eerder op de 'radar' waarbij Veilig Thuis signalen uit verschillende sectoren en over een langere periode van tijd combineert. Hiervoor is een nieuw handelingsprotocol ontwikkeld dat door het Rijk en VNG is goedgekeurd. Dit heeft grote consequenties voor Veilig Thuis Zeeland en ook landelijk. De gevolgen zijn tweeledig, er zijn meer meldingen en elke melding kost meer tijd in afhandeling.

Wettelijke grondslag

Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Inhoud extern advies

Het doel van de wet: het eerder op de 'radar' krijgen van situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling en effectief ingrijpen. Zeeland doet dit goed! Professionals melden veel meer en Veilig Thuis heeft de basis op orde. Het werkproces van Veilig Thuis is efficiënt

ingericht. Gezinnen en situaties die vroeger niet werden gemeld staan nu op de radar. Het eerder melden van de situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling is wat de wetgever beoogt. Vanaf het laatste kwartaal 2018 is het aantal meldingen daardoor enorm gestegen. De effecten van de aanscherping Wet meldcode zijn veel groter dan verwacht. In plaats van de op basis van de landelijke analyse geraamde 7% stijging zijn er circa 80% meer meldingen in de eerste helft van 2019.

Resultaat horen

Deze begrotingswijziging heeft tot doel de sterk verhoogde instroom van meldingen bij Veilig Thuis op te vangen.

Bijgaand treft u een notitie met een inhoudelijke toelichting op de begrotingswijziging, achtergrondinformatie en daarnaast een financiële uiteenzetting.

Belangenafweging

Het overschrijden van de termijnen heeft geen gevolgen voor de acute veiligheid van gemelde huishoudens/gezinnen/kinderen. Bij alle meldingen wordt op de dag van binnenkomst een eerste veiligheidsbeoordeling gedaan. Zo nodig wordt een casus direct opgepakt.

Naarmate deze situatie langer duurt nemen risico's toe. Met meer gezinnen die wachten op hulp is het steeds moeilijker om juiste prioriteiten te stellen en zicht op veiligheid te houden.

Motivering

Om de kosten te drukken worden de uitkomsten van de in het voorstel genoemde actiepunten (3 en 4) meegenomen in de begroting Veilig Thuis 2021. Aanvullend zal GGD Zeeland ook de uitkomsten van de analyse over de opbouw van de overhead hierin meenemen en onderzoekt de GGD samen met Intervence de synergie op samenwerking.

Binnen de kaders van de bestaande begroting 2019 worden op dit moment de nodige maatregelen uitgevoerd om de situatie beheersbaar te houden:

- Optimaliseren interne werkprocessen;
- Extra inzet tijdelijke personeel;

Verder is gekeken naar het beïnvloeden van de in- en uitstroom van Veilig Thuis. Juist door de aanscherping van de Wet meldcode dient elke organisatie die met kinderen werkt een eigen afweging te maken bij het melden. Aangezien de wet hier kaderstellend is heeft Veilig Thuis hier heel weinig invloed op. Zij ondernemen de volgende acties om hier invloed op uit te oefenen:

- Actieve deelname pilot 'Verkorting jeugdbeschermingsketen – Vaart in veiligheid';
- Voorlichting en training t.b.v. lokale veld;

- Continu overleg met politie (de grootste leverancier) over de kwaliteit van politiemeldingen.

Financiële gevolgen

Nu de hoge instroom vooralsnog stabiel blijft en structureel lijkt kan Veilig Thuis niet binnen de kaders van de bestaande begroting aan de wettelijke verplichtingen voldoen. Daarom is de begrotingswijziging voor 2019 en 2020 opgesteld.

In de begrotingswijziging 2019 wordt u voorgesteld de bestemmingsreserve van Veilig Thuis zijnde € 124.000,- beschikbaar te stellen voor het oplossen van achterstanden en te anticiperen op de verhoogde instroom. Eerder heeft het AB besloten om vooruitlopend op besluitvorming deze reserve reeds in te zetten.

In de begrotingswijziging 2020 wordt u voorgesteld om op basis van de in bijgevoegde notitie genoemde uitgangspunten en bezuinigingsmaatregelen voor 2020 een bedrag van € 681.385,- extra beschikbaar te stellen; de formatie wordt structureel geworven.

De GGD draagt vanuit de reserves van GGD Zeeland incidenteel € 256.000,- bij ter compensatie van (een deel van) het eerdergenoemde bedrag. Dit betekent voor de Zeeuwse gemeenten een extra bijdrage van € 425.385,- en specifiek voor Noord-Beveland een extra bijdrage van € 9.467,-. Dit bedrag zal in de eerste Berap 2020 worden bijgeraamd op de post van Veilig Thuis.

Gemeentelijke bijdrage 2020 in het tekort Veilig Thuis	in euro	in %
Borsele	24.883	5,85%
Goes	41.707	9,80%
Hulst	25.643	6,03%
Kapelle	11.602	2,73%
Middelburg	67.498	15,87%
Noord-Beveland	9.467	2,23%
Reimerswaal	27.400	6,44%
Schouwen-Duiveland	32.039	7,53%
Sluis	22.899	5,38%
Terneuzen	59.738	14,04%
Tholen	32.323	7,60%
Veere	16.028	3,77%
Vlissingen	54.160	12,73%
Totaal	425.385	100,00%

Mogelijke risico's

Als de wettelijke termijnen niet worden gehaald, betekent dit dat gezinnen op een wachtlijst staan en er niet op tijd een gedegen veiligheidsinschatting en/of veiligheidsvoorwaarden

worden gemaakt om de gewenste hulp te initiëren. Zoals eerder genoemd wordt vanzelfsprekend prioriteit gegeven aan acuut onveilige situaties.

Bij het overschrijden van de wettelijke termijnen kan de inspectie Veilig Thuis Zeeland hierop toetsen en een verbeterplan eisen. Ook is het mogelijk dat de inspectie Veilig Thuis onder verscherpt toezicht stelt. Effect van verscherpt toezicht is dat er nauwer contact is om de voortgang en naleving van het verbeterplan te controleren. Daarbij publiceert de inspectie haar rapport van bevindingen. Vanzelfsprekend wordt hier vaak ook de politieke verantwoordelijkheid van bestuurders in betrokken.

In 2018 en 2019 heeft Veilig Thuis, vanwege de krappe arbeidsmarkt, niet alle vacatures op tijd kunnen vervullen. Dit is een risico dat zeker meespeelt in het beheersbaar maken van de situatie bij Veilig Thuis. Wat de noodzaak op tijdig anticiperen meer dringend maakt. De huidige situatie zorgt voor een verhoogde werkdruk. Dit heeft gevolgen voor medewerkers. Vanuit goed werkgeverschap is dit een onwenselijke situatie.

Behandeld in informatieve raadsvergadering

d.d. 4 december 2019